

สารบัญ

เรื่องประดิษฐาน

พระสงฆ์สยามวงศ์ในลังกาทวีป

พระนิพนธ์

สมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

คำปรารภ หม่อมราชวงศ์ดิศนัดดา ดิศกุล

(๒๒)

คำนำสำนักพิมพ์

(๒๔)

ประวัติพระสัมพันธวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพรรณราย

๕

คำนำ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ

๑๗

ตำนานลังกาทวีป เมื่อก่อนถือพระพุทธศาสนา

๒๗

ภูมิประเทศเกาะลังกา

๒๗

พวกษัตริย์พวกนาคที่อยู่เกาะลังกา

๒๗

ต่างประเทศในชมพูทวีปที่ต่อเนื่องถึง

๒๘

เรื่องพระยาวิงคาราช

๒๘

เรื่องนางสุปา

๒๘

เรื่องตีหะพาหุกุมาร

๒๘

เรื่องวิชัยกุมาร

๒๘

เรื่องวิชัยกุมารไปอยู่เกาะลังกา

๒๘

เรื่องอำนาจชัยของวิชัยกุมารเที่ยวสร้างบ้าน

๓๐

เรื่องชกเชกวิชัยกุมาร

๓๐

เรื่องสืบราชวงศ์ของพระเจ้าวิชัย

๓๑

เรื่องชนชาวสิงห์

๓๑

เรื่องกำหนดเขตในลังกาทวีป

๓๑

ศาสนาในลังกา เมื่อก่อนถือพระพุทธศาสนา

๓๒

ลำดับพระเจ้าแผ่นดินลังกาทวีป

๔๕

ตำนานพระพุทธศาสนา เมื่อก่อนไปประดิษฐานในลังกาทวีป

๖๓

เรื่องทำปฐมสังคายนา

๖๓

เรื่องทำทุติยสังคายนา	๖๔
เรื่องพระพุทธศาสนาแตกลัทธิกันในชมพูทวีป	๖๔
เรื่องพระเจ้าอาเล็กซานเดอร์มหาราชตีชมพูทวีป	๖๕
เรื่องกษัตริย์โมริยะราชวงศ์	๖๕
เรื่องอโศกราชกุมาร	๖๖
เรื่องพระเจ้าอโศกได้ราชสมบัติ	๖๗
เรื่องพระเจ้าอโศกตีเมืองกสิงคราษฎร์	๖๗
เรื่องพระเจ้าอโศกแสวงหาธรรมานุภาพ	๖๘
ลัทธิศาสนาต่างๆ ในชมพูทวีปครั้งพระเจ้าอโศก	๖๙
เรื่องพระเจ้าอโศกเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา	๖๙
เรื่องทำทุติยสังคายนา	๗๐
วัตรปฏิบัติของพระเจ้าอโศกมหาราช	๗๒
เรื่องพระเจ้าอโศกแต่งทูตไปสอนพระพุทธศาสนาในยุโรปและแอฟริกา	๗๔
เรื่องพระเจ้าอโศกแต่งทูตไปสอนพระพุทธศาสนาตามประเทศ ที่ใกล้เคียง	๗๔
เรื่องพระโมคคัลลิตตบุตรติสน์และสั่งพระเถระไปสอนพระพุทธศาสนา	๗๔
วินิจฉัยการเนื่องกันในเรื่องระหว่างราชทูตกับสมณทูต	๗๖
ว่าด้วยศักราชรัชกาลพระเจ้าอโศก	๗๙

ตำนานพระพุทธศาสนาไปประดิษฐานในลังกาทวีป ๗๙

เรื่องพระเจ้าเทวานัมปิยติส	๗๙
เรื่องพระมหินทเถระ เชิญพระพุทธศาสนาไปลังกาทวีป	๘๐
เรื่องสังคายนาครั้งที่ ๑ ในลังกาทวีป	๘๑
เรื่องพระเจ้าไตรปิฎกในลังกาทวีป	๘๒
เรื่องกษัตริย์ที่สืบวงศ์พระเจ้าเทวานัมปิยติส	๘๒
เหตุที่พวกทมิฬจะมีอำนาจในลังกาทวีป	๘๓
เรื่องทมิฬแย่งราชสมบัติ	๘๓
เรื่องพระยาเอฬารทมิฬ	๘๓
เรื่องพระยาภากะวรมณิศ	๘๔
เรื่องพระเจ้าทภูสคามินิชนช้างชนะพระเจ้าเอฬารทมิฬ	๘๔

เทียบเรื่องสมเด็จพระนเรศวร กับเรื่องพระเจ้าทูลฐคามินี	๙๕
เรื่องพระเจ้าทูลฐคามินีบำรุงพระพุทธศาสนา	๙๕
เรื่องพระเจ้าวัฏคามินีเสียพระนครแก่พวกทมิฬ	๙๖
เรื่องพระสงฆ์ช่วยซ่อนพระเจ้าวัฏคามินี	๙๖
เรื่องพระเจ้าวัฏคามินีถว้ายบ้านส่วยสนองคุณพระสงฆ์	๙๖
เรื่องเขียนพระไตรปิฎกลงใบลาน เมื่อสังคายนาครั้งที่ ๒	๙๗
พระเจ้าวัฏคามินีที่ได้พระนครคืน	๙๘

เรื่องพระสงฆ์แตกนิกายกันในลังกาทวีป

พระเจ้าวัฏคามินีสร้างอภัยคีรีวิหารถวายพระหัวเมืองที่ได้มีคุณ	๙๘
เรื่องพระสงฆ์แตกเป็น ๒ นิกายด้วยพระสงฆ์พวกมหาวิหาร	๙๘
ในราชธานีรังเกียจข้อปฏิบัติพระหัวเมือง	๙๙
เรื่องลัทธิธรรมวูจี	๙๐
เรื่องพงศาวดารลังกาตอนต่อพระเจ้าวัฏคามินี	๙๐
ประวัติพระพุทธศาสนาในชมพูทวีป ต่อสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช	๙๑
เรื่องพระเจ้ากนิษกะเป็นพระพุทธศาสนูปถัมภกในชมพูทวีป	๙๑
เรื่องเกิดลัทธิมหายานในคันธาระราชภูรี	๙๒
วินิจฉัยเรื่องลัทธิมหายาน กับลัทธิหินยาน	๙๒
ลัทธิเวศุตยาน (มหายาน) มาถึงลังกาทวีป	๙๓
เกิดพวกสงฆ์สาคลนิกาย ในลังกาทวีป	๙๔
เรื่องพระเจ้ามหาเสนสร้างเขตวันมหาวิหาร	๙๕
พระเจ้ามหาเสนถวายมหาวิหารแก่สงฆ์พวกสาคลนิกาย	๙๕
สงฆ์ ๒ นิกายเดิมรังเกียจพวกสาคลนิกาย เกิดแตกเป็น ๓ นิกาย	๙๕
พระพุทธโฆษาจารย์ไปลังกาทวีป	๙๖
พระพุทธโฆษาจารย์ทำสังคายนาครั้งที่ ๓	๙๖
ประวัติพระพุทธศาสนาในชมพูทวีป ต่อสมัยพระเจ้ากนิษกะ	๙๗
เรื่องแรกสร้างพระพุทธรูป	๙๗
เรื่องราชวงศ์มคธราชภูรีตอนหลัง	๙๘
ลัทธิพระพุทธศาสนาในมคธราชภูรีตอนหลัง	๙๘
นักบวชพวกวัชรบรรพต ปลอมเป็นภิกษุมาลังกาทวีป	๙๙
เรื่องนักบวช พวกวัชรบรรพต	๑๐๐

เรื่องรวมนิยายสงฆ์ในลังกาทวีป

๑๐๒

พวกทมิฬกลับมีอำนาจในลังกา

๑๐๒

พระเจ้าวิชัยพาหุ ศิริสังฆโพธิ์ ตีพระนครคืนได้จากทมิฬ

๑๐๓

หมคัสสันตมณวงศ์ในลังกาทวีปครั้งแรก

๑๐๓

ขอสงฆ์จากอารมณะประเทศไปให้อุปสมบทในลังกาทวีป

๑๐๓

วินิจฉัยว่า อารมณะประเทศจะเป็นรามัญประเทศ

ครั้งพระเจ้าอนรุฑ

๑๐๓

วินิจฉัยเรื่องตำนานพระแก้วมรกต

๑๐๔

เรื่องพระเจ้าปรักรมพาหุมหาหาราช

๑๐๕

พระเจ้าปรักรมพาหุ บำรุงพระพุทธศาสนาในลังกาทวีป

๑๐๕

พระเจ้าปรักรมพาหุ ให้ทำสังคายนาครั้งที่ ๔

๑๐๕

แรกตติยสังฆลังกาจะมาถึงสยามประเทศและประเทศที่ใกล้เคียง

๑๐๖

พระยามาฆะทมิฬได้เป็นใหญ่ในลังกาทวีปข้างเหนือ

๑๐๖

พระเจ้าวิชัยพาหุที่ ๓ ได้เป็นใหญ่ในลังกาทวีปอยู่ข้างใต้

วินิจฉัยเรื่องพระสงฆ์คามวาสี มลฉวนวาสี

๑๐๗

เรื่องสร้างเมืองศิริวัฒนบุรี (คือเมืองแกนติ)

๑๐๗

พระเจ้าปณติตปรักรมพาหุ ได้แผ่นดินฝ่ายเหนือคืนจากทมิฬ

๑๐๗

พระเจ้าปณติตปรักรมพาหุ ให้ทำสังคายนาครั้งที่ ๖

๑๐๗

เรื่องพระสงฆ์ลังกาวาส์เข้ามาเมืองไทย ครั้งสมเด็จพระร่วงสุโขทัย

๑๐๗

นามพระอรชรกถาจารย์ แด่ภิกษุจารย์ในลังกาทวีป

๑๐๗

ความวิบัติของสมณวงศ์ในลังกาทวีป

๑๑๑

เหตุที่ต้องย้ายราชธานีในลังกาทวีปลงมาข้างใต้

๑๑๑

พวกแขกอิสลาม มาจับตั้งตามหัวเมืองท่าในลังกาทวีป

๑๑๒

พระเจ้าวิกรมพาหุ ให้สร้างเมืองไชยวัฒนบุรีอยู่ใกล้ท่าโคดัมโบ

๑๑๒

พระเจ้าภูวเนกพาหุที่ ๔ ประชุมสงฆ์กำจัดภิกษุอลัชชี

๑๑๒

พระเจ้าวิกรมพาหุ ประชุมสงฆ์กำจัดภิกษุอลัชชี

๑๑๓

พระเจ้าวิรพาหุ ประชุมสงฆ์กำจัดภิกษุอลัชชี

๑๑๓

วินิจฉัยเหตุที่เกิดภิกษุอลัชชี ในลังกาทวีป

๑๑๔

พระสงฆ์ไทย แลประเทศที่ใกล้เคียงออกไปบวชแปลงขึ้น

จดหมายเหตุระยะทางราชทูตลังกาเข้ามาขอพระสงฆ์สยาม	๑๒๗
ชื่อแลยศศักดิ์ทูตานุทูตลังกาที่มา	๑๒๗
ทูตลังกาออกจากศิริวัฒนบุรี	๑๒๘
ทูตลังกาถึงท่าศรีโคมะลี	๑๒๙
เรือกำปั่นทูตออกจากลังกาทวีป	๑๒๙
แล่นเรือแต่ลังกามาเมืองมละกา	๑๒๙
ทูตลังกาถึงเมืองมละกา	๑๓๑
เรือทูตลังกาผ่านช่องสิงคโปร์	๑๓๑
เรือทูตลังกาคลาดมรสมุ ต้องกลับไปคอยอยู่เมืองมละกา	๑๓๑
ทูตลังกาออกเมืองมละกาครั้งที่ ๒	๑๓๒
เรือทูตลังกาถึงปากน้ำเจ้าพระยา	๑๓๒
เจ้าพนักงานรับเรือทูตลังกาเข้าปากน้ำ	๑๓๓
เรือกระบวนแห่ลงไปรับพระราชสาส์นแลราชทูต ที่เมืองสมุทรปราการ	๑๓๓
ทูตลังกาถึงเมืองธนบุรี	๑๓๓
ทูตลังกาถึงเมืองนนทบุรี	๑๓๔
ทูตลังกาถึงที่พักวัดโปรดสัตว์	๑๓๔
แหรับพระราชสาส์นเข้าพระนคร	๑๓๔
ทูตลังกาไปหาเจ้าพระยาชำนาญบริรักษ์	๑๓๔
การเลี้ยงทูตลังกาที่กรุงศรีอยุธยา	๑๓๕
ทูตลังกาเข้าเฝ้าสมเด็จพระเจ้าบรมโกษา	๑๓๖
ทูตลังกาพรรณนาถึงตลาดในกรุง	๑๓๖
ทูตลังกาพรรณนาถึงพระราชวัง	๑๓๖
ทูตลังกาพรรณนาถึงพระยาช้างต้น	๑๓๖
ทูตลังกาพรรณนากระบวนรับแขกเมือง	๑๓๗
ทูตลังกาพรรณนาถึงพระนคร	๑๓๗
ทูตลังกาพรรณนาถึงวัดพุทไธสวรรย์	๑๓๘
ทูตลังกาพรรณนาถึงวัดมหาธาตุ	๑๓๘
ทูตลังกาเข้าเฝ้าสมเด็จพระสังฆราช	๑๔๐
ทูตลังกาพรรณนาถึงวัดบรมพุทธาราม	๑๔๐

ทูตลังกาถูระบำที่บ้านพระยาพิพัฒโกษา	๑๔๑
ทูตลังกาดูแลพยุหยาตราพระกฐิน	๑๔๑
ทูตลังกาพรรณนาถึงกระบวณแห่ง	๑๔๑
ทูตลังกาการพระราชพิธีลอยโคมสงน้ำ	๑๔๓
ทูตลังกาไปดูคัมภีร์พระธรรมที่จะพระราชทานไปลังกาทวีป	๑๔๔
เจ้าพระยาชำนาญบริรักษ์เลี้ยงทูตลังกา	๑๔๕
ทูตลังกาไปนมัสการพระพุทธรบาท	๑๔๕
ทูตลังกาไปนมัสการพระนอนป่าโมกษ์	๑๔๕
พระราชทานผ้าไตรแลบริวารให้ทูตลังกาทำบุญ	๑๔๕
ทูตลังกาเข้าเฝ้ารับพระราชทานบำเหน็จ	๑๔๖
ทูตลังกาไปหาพระอุปาส์ พระอริยมุนี	๑๔๖
ทูตลังกาเข้าเฝ้าทูตลา	๑๔๖
แห่พระสงฆ์แลวราชทูตไทยลงเรือ	๑๔๗
เสด็จส่งพระสงฆ์	๑๔๗
จัดเรือที่พระจะไปลังกาทวีป	๑๔๗
เรือลงมาถึงเมืองนนทบุรี	๑๔๗
เรือลงมาถึงเมืองธนบุรี	๑๔๗
เกิดเหตุในเรื่องราชทูตลังกาตาย	๑๔๗
เรือถึงเมืองสมุทรปราการ	๑๕๐
แบ่งทูตลังกาไปเรือกำปั่นวิไลศดา	๑๕๐
เรือทูตเรือพระใช้ใบออกทะเล	๑๕๐
เรือพระพลัดกับเรือทูต	๑๕๐
เรือพระถูกพายุซัดวัดที่หน้าเมืองนครศรีธรรมราช	๑๕๑
พระอุปาส์กับคณะสงฆ์แลทูตไทยต้องกลับมากรุงา	๑๕๑
ทูตลังกาไปคอยพระอุปาส์ที่เมืองมตะกา	๑๕๑
ทูตลังกาได้ข่าวพระอุปาส์แล้วกลับไปลังกาทวีป	๑๕๑
จดหมายเหตุเรื่องราชทูตลังกาสิงห์ มาสู่ประเทศสยาม	
เมื่อ จ.ศ. ๑๑๑๒ ครั้งแผ่นดินพระบรมโกศ	๑๖๖
จดหมายเหตุระยะทางพระอุปาส์ไปลังกาทวีป	๑๗๕

สมเด็จพระเจ้าบรมโกษฯ ทูลพระทัยจะไม่ส่งพระอุปาสี	๑๙๕
นายกำปั่นวัดลิ้นตาสา รับพระสงฆ์กับราชทูตไปส่งถึงกาทวิป	๑๙๕
แห่พระอุปาสีจากพระราชวังไปลงเรือกำปั่น	๑๙๖
เรือกำปั่นถึงเมืองนนทบุรี	๑๙๖
เรือกำปั่นถึงเมืองธนบุรี	๑๙๖
เรือกำปั่นถึงเมืองพระประแดง	๑๙๗
เรือกำปั่นออกทะเล	๑๙๗
ระยะทางแต่ปากน้ำเจ้าพระยาถึงเกาะชวา	๑๙๗
ประเพณีให้รางวัลคนเห็นเกาะฝั่งก่อนผู้อื่น	๑๙๘
ถึงเมืองโยกะตรา (คือเมืองบะเตเวีย)	๑๙๘
วัดลิ้นตาต้อนรับทูตไทยที่เมืองโยกะตรา	๒๐๑
ถ่ายลาลงกำปั่นใหญ่ที่จะไปถึงถึงกาทวิป	๒๐๓
ระยะทางแต่เมืองโยกะตราถึงถึงกาทวิป	๒๐๓
ออกเรือจากเมืองโยกะตรา	๒๐๔
ถึงเมืองกูตินามะลี ที่ถึงกาทวิป	๒๐๔
วัดลิ้นตาต้อนรับทูตไทยที่เมืองกูตินามะลี	๒๐๕
อักษรมหาเสนาบดีถึงกามารับ	๒๐๘
แห่พระราชสาส์น ราชทูต และคณะสงฆ์ออกจากเมืองกูตินามะลี	๒๐๙
ถึงบ้านตามพคาม	๒๑๐
ถึงบ้านตันตลา	๒๑๑
ถึงบ้านกลัสคาม	๒๑๒
ถึงบ้านกุนตียาโกสะคาม	๒๑๒
ถึงบ้านโกสะคาม	๒๑๓
ถึงบ้านนาตัน	๒๑๓
ถึงโศธรวิหาร ที่พระพุทโธโฆษจารย์ทำสังคายนา	๒๑๓
ถึงเมืองโกตะพละ	๒๑๔
สามเถรนายกถึงกา มานมัสการพระอุปาสี	๒๑๔
เสนาบดีถึงกามารับ	๒๑๕
ราษฎรชาวถึงกามารับ	๒๑๖
อักษรมหาเสนาบดีถึงกามารับ	๒๑๗

ถูกพายุใหญ่ ที่เหนือเกาะลังกา	๒๖๘
เรือเกยหินที่ถนนพระราม	๒๖๘
นายเรือ เหาเรือเล็กกับพระแลทูตผ่นขึ้นฝั่ง	๒๗๐
เรือเล็กถูกคลื่นพัดกระเทาะแตกหมด	๒๗๐
พระแลทูตให้สัตว์ที่ค้างอยู่เรือต้องผูกแพขึ้นฝั่ง แยก	
พระณรงมน้ำตาย	๒๗๐
พระณรงทูตไทยอาศัยชาวบ้านอรุณคาม	๒๗๐
เรือกำปั่นที่ติดหินแตกทั้งลำ	๒๗๑
ข่าวรู้ถึงเมืองศิริวัฒนบุรี	๒๗๒
พระเจ้าเกียรติศิริฯ ให้เสนาบดีมาเลี้ยงดูไทยที่เรือแตก	๒๗๒
พระเจ้าเกียรติศิริฯ ให้ข้าหลวงลงมารับพวกไทยไปพัก	
ที่วัดมณฑลวิหาร	๒๗๒
ข้าหลวงถึงกาสถนนาปราศรัยกับพระราชาคณะทั้งสอง	๒๗๓
แห่พระสงฆ์กับทูตออกจากบ้านอรุณคาม	๒๗๔
ถึงมุตติงคนเจดีย์	๒๗๕
ถึงเมืองสังกิตนคร	๒๗๕
ถึงเมืองกุสาลี	๒๗๕
พระเจ้าเกียรติศิริฯ เสด็จออกมาต้อนรับพระสงฆ์ที่วาลูกคงคา	๒๗๕
พระราชาธิบดีนการ แด่คำถวายพระพร	๒๗๕
พระเจ้าเกียรติศิริฯ รับพระสงฆ์เข้าพระนคร	๒๗๗
พระเจ้าเกียรติศิริฯ เสด็จพระราชทานบริวารที่วัดบุบผาราม	๒๗๗
พระภิกษุสามเณรที่ไปกับพระอุบาลี ถึงมรณภาพ ๑๐ รูป	๒๗๘
เมื่อจวนถึงวันกลับ พระอุบาลีมรณภาพ	๒๗๘
ปลงศพพระอุบาลี	๒๗๘
พระเจ้าเกียรติศิริฯ เชิญพระเขี้ยวแก้วออกให้พระสงฆ์ไทยบูชา	๒๗๘
พระอริยมุนีกับทูตไทยกลับ	๒๗๙
พระเจ้าเกียรติศิริฯ ให้ทูตลังกาเข้ามาส่งพระอริยมุนี	๒๗๙
พระเจ้าเกียรติศิริฯ เสด็จส่งพระอริยมุนี ทางวันหนึ่ง	๒๗๙
พระเจ้าเกียรติศิริฯ ตั้งพระสรณังกรเป็นสังฆราช	๒๗๙
พระอริยมุนีกลับมาถึงกรุงศรีอยุธยา	๒๗๙

แห่พระแก้ว และพระเขี้ยวแก้วจำลอง ที่พระเจ้าเกียรติศิริฯ

ส่งมาถวาย ๒๗๙

ทูตลังกาเข้าเฝ้า ๒๗๙

พระราชทานคัมภีร์พระธรรมเพิ่มเติมไป ๙๗ คัมภีร์ ๒๘๐

จำนวนภิกษุสงฆ์ที่พระวิสุทธาจารย์ให้อุปสมบท ๒๘๐

พระวิสุทธาจารย์กลับกรุงศรีอยุธยา ๒๘๐

ศุภอักษรอัครมหาเสนาบดีไทย มีถึงอัครมหาเสนาบดีลังกา ๒๘๕

๑ ลักษณะขนพระนามข้างคันศุภอักษร ๒๘๗

๒ กล่าวถึงกิจที่ทูตลังกาเข้ามา ๒๘๗

๓-๔ กล่าวถึงทราบข่าวทูต ๒๘๙

๕-๖ กล่าวถึงแหรับพระ และพระราชสาส์น ๒๘๙

แต่ปากน้ำขึ้นมาถึงกรุง ๒๘๙

๗ กล่าวถึงทูตลังกาเข้าเฝ้า ๒๙๑

๘ กล่าวถึงมีรับสั่งให้มิศุภอักษรตอบ ๒๙๓

๙-๑๐ กล่าวถึงที่ทรงยินดี ให้ทราบความที่ลังกาออกมาถึง
การต่างๆ ที่พระอุปาสีได้นำเพียร ๒๙๓

๑๑ กล่าวถึงเรื่องมิงานสมโภชพระแก้ว แลพระเขี้ยวแก้ว
จำลอง ซึ่งพระเจ้าเกียรติศิริฯ ส่งมาถวาย ๒๙๕

๑๒ กล่าวถึงเรื่องให้เชิญเครื่องบูชาไปพระพุทธรูปบาท ๒๙๗

๑๓ กล่าวถึงเรื่องพวกลังกาไปเฝ้าสมเด็จพระสังฆราช ๒๙๙

๑๔ กล่าวถึงเรื่องทูตลังกาไปเฝ้าสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ๒๙๙

๑๕-๑๖ กล่าวถึงคัมภีร์พระธรรมที่พระราชทานเพิ่มเติม
๙๗ คัมภีร์ ๒๙๙

๑๗ กล่าวด้วยความซื่ออินที่ลังกาออกมาในศุภอักษร ๓๐๓

๑๘ ว่าด้วยลังกาบอกถวายพระราชกุศลที่ได้ทำพิธี
กลางเมืองปีละ ๓ คื่น ๓๐๓

๑๙-๒๐ บอกไปว่า ที่กรุงฯ ได้ทรงสดับธรรมทุกอุโบสถ
และตลอดพรรษา ๓๐๓

๒๑-๒๒ แสดงอานิสงส์การฟังธรรม ๓๐๕

๒๓-๒๔	แนะนำให้พระเจ้ากรุงลังกาทรงสดับธรรมบ้าง	๓๐๕
๒๕-๒๗	กล่าวถึงการที่ตั้งสังฆมณฑลในลังกาทวีปสำเร็จ	
	ตั้งพระราชประสงฆ์ของพระเจ้ากรุงลังกา	๓๐๕
๒๘-๓๓	กล่าวถึงเรื่องอำมาตย์ในเมืองลังกาไม่เปลื้องเครื่อง	
	คลุมศีรษะ เมื่อเข้าไปฟังธรรมในโบสถ์วิหาร	๓๐๗
๓๔-๓๕	แสดงโทษการคลุมศีรษะในอุปัชฌายะ	
	และเวลาฟังธรรม	๓๐๙
๓๖	ให้เสนาบดีทูตชี้แจงแก่พระเจ้ากรุงลังกา	๓๑๑
๓๗-๓๘	เรื่องทูตลังกาว่าพระทรงเครื่อง	
	เหมือนไปข้างเทวรูป	๓๑๑
๓๙-๔๐	ชี้แจงเรื่องพระทรงเครื่อง ว่ามีในมหาสมณูปติวัตร	๓๑๓
๔๑-๔๓	ว่าด้วยหนังสือตำนานพระสถิตย	๓๑๓
๔๔-๔๕	ว่าด้วยเรื่องเรือพระวิสุทธาจารย์ไปอัมปบาง	๓๑๓
๔๖-๕๐	อนุโมทนาพระคุณพระเจ้ากรุงลังกาที่ทรงอุปการะ	
	พระสงฆ์แลทูตไทย	๓๑๕
๕๑-๕๒	อนุโมทนาพระคุณพระเจ้ากรุงลังกาที่เสด็จมาส่ง	
	พระอริยมุนี	๓๑๙
๕๓	ทรงอนุโมทนาพระราชกุศล และถวายพระพรแก่	
	พระเจ้ากรุงลังกา	๓๑๙
๕๔-๕๖	เล่าถึงการที่ทรงรับรองเลี้ยงดูทูตลังกา	๓๑๙
๕๗	กล่าวถึงพระราชทานบำเหน็จแก่ชาวลังกา ที่มาทัก	
	พระอริยมุนี	๓๒๑
๕๘-๖๕	กล่าวถึงที่พระราชทานเงินตราและสิ่งของแก่ทูตลังกา	
	ตลอดจนบริวาร	๓๒๑
๖๖-๗๔	กล่าวถึงบำเหน็จที่พระราชทานทูตานุทูตและบริวาร	
	เมื่อเฝ้ากราบถวายบังคมลา	๓๒๕
๗๕-๗๗	บอกข่าวทูตที่มามีความสุขสบาย	๓๒๙
๗๘-๘๐	บอกเรื่องพระราชทานบำเหน็จแก่นายเรือวิลังคา	
	ที่เลื่อนไถ่ในพระอริยมุนี	๓๓๑
๘๑-๘๒	ว่า ถ้าพระวิสุทธาจารย์ กับคณะสงฆ์ชนอากาศเมือง	

ศิริวัฒนบุรีไม่ได้ ขอให้ส่งกลับมา	๓๓๑
๘๓-๘๖ ได้รับสั่งถามพระอริยมุนีและทูลดังกา ว่าพระเจ้า	
กรุงลังกาจะพอพระทัยในสิ่งของอย่างไรๆ	๓๓๓
๘๗-๘๘ รายชื่อสิ่งของเครื่องราชบรรณาการ ๕๕ สิ่ง	
ถวายพระเจ้ากรุงลังกา	๓๓๕
๘๙ รายชื่อของ ๒๑ สิ่ง พระราชทานพระภิกษุราชกุมาร	๓๓๙
๙๐ ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ถวายพระเจ้ากรุงลังกา	๓๔๑
๙๑ ของหลวงพระราชทานพระสังฆราชเมืองลังกา	๓๔๑
๙๒ ของอัครมหาเสนาบดี ท่านันอัครมหาเสนาบดีลังกา	๓๔๓
๙๓ วันมีศุภอักษร	๓๔๓

ประวัติพระสังฆราชสรณังกร

๓๔๘

เรื่องสอบศักราช

๓๕๑

เรื่องสมณทูตไทยไปลังกาในชั้นกรุงรัตนโกสินทร์

๓๕๒

วินิจจัยเรื่องทางไมตรีกับลังกาในครั้งกรุงเก่าตอนปลาย

๓๕๒

จดหมายเหตุเรื่องทางไมตรีกับลังกาในชั้นกรุงรัตนโกสินทร์

๓๕๓

เรื่องพระเถระลังกาเข้ามากรุงเก่า เมื่อรัชกาลที่ ๑

๓๕๓

จดหมายเหตุเรื่องสมณทูตไปลังกาหวิปครั้งรัชกาลที่ ๒

๓๕๖

เรื่องพระลังกาเข้ามากรุงเทพฯ เมื่อรัชกาลที่ ๒

๓๕๖

เหตุที่ทรงพระราชดำริส่งสมณทูตไปลังกา

๓๕๗

ชื่อสมณทูตที่ไปลังกาเมื่อในรัชกาลที่ ๒

๓๕๘

สิ่งของทรงพระราชอุทิศไปกับสมณทูต

๓๕๘

มหาเจดีย์ฐานในลังกาหวิป ๑๖ แห่ง ซึ่งเรียกว่าโสฬสเจดีย์

๓๕๙

สมณทูตออกจากกรุงเทพฯ

๓๖๐

เรือสมณทูตถูกพายุต้องเข้าเกยหาดที่ปากน้ำเมืองชุมพร

๓๖๐

เรือสมณทูตแตก

๓๖๑

กรมการเมืองชุมพรมารับสมณทูต

๓๖๒

สมณทูตไปจากเมืองชุมพร

๓๖๒

สมณทูตถึงเมืองไชยา

๓๖๒

สมณทูตไปจากเมืองไชยา	๓๖๓
สมณทูตถึงเมืองนครศรีธรรมราช	๓๖๔
สมณทูตกลาตมรุตม์ ต้องรออยู่เมืองนครศรีธรรมราช	๓๖๕
สามเณรถึงกาที่มามบวชในกรุงเทพฯ ไปเกาะ	๓๖๕
เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (พัก) ถึงอสังกรรม	๓๖๖
พระลังกาเกาะกะอีก	๓๖๗
สมณทูตออกจากเมืองนครศรีธรรมราชไปเมืองตรัง	๓๖๙
พระอาจารย์เทพไปกับสมณทูต	๓๖๙
เตรียมส่งสมณทูตจากเมืองตรัง	๓๖๙
สมณทูตออกเรือจากเมืองตรัง	๓๗๐
พรรณนาว่าด้วยชาวเกาะนาควารี	๓๗๔
เรือสมณทูตข้ามเกลียวน้ำป็น	๓๗๕
วิธีแซกไห้วมิรสาป เมื่อเรือข้ามเกลียวน้ำป็น	๓๗๕
แลเห็นเกาะลังกา	๓๗๖
ถึงเมืองนาคหงุด	๓๗๖
ถึงเมืองมหมุคป็นดัต (ฝรั่งเรียกปโตโนโว) อินเดียว้ายได้	๓๗๗
วิธีขายช้างไทยในอินเดีย	๓๗๘
สมณทูตว่ากับนายเรือสิงหพัจะโดยสรวไปลังกาไม่ตกลงกัน	๓๗๙
พระอภัยพานิรับสมณทูตที่เมืองมหมุคป็นดัต	๓๘๑
ลังกระโณเกน พ่อค้ารับสมณทูต	๓๘๒
สมณทูตออกเดินบกลงมาลังกา	๓๘๔
สมณทูตถึงเมืองชดมะรม	๓๘๕
พรรณนาเทศถานที่เมืองชดมะรม	๓๘๕
สมณทูตถึงเมืองนาคหงุด	๓๘๖
พรรณนาที่ฝั่งศพมิรสาป	๓๘๗
สมณทูตถึงเมืองนาคปัดคำ	๓๘๘
สมณทูตปฏิสังขรณ์พระพุทธรูปที่เมืองนาคปัดคำ	๓๘๙
สมณทูตถึงเมืองเวตาร	๓๘๙
สมณทูตถึงเมืองโกสึกะเร	๓๙๐
สมณทูตติดลมข้ามทะเลไปถึงกายังไม่ได้	๓๙๐

สมณทูตบูชาพระเขี้ยวแก้ว	๔๐๙
ได้ข่าวเปลี่ยนสมเด็จพระสังฆราชที่กรุงเทพฯ	๔๑๐
สมณทูตสมโภชพระเขี้ยวแก้ว	๔๑๐
สมณทูตลากลับจากเมืองสิงขณคีรีวิคณบุรี	๔๑๑
เรื่องสิ่งของชาวลังกาฝากเข้ามาถวาย	๔๑๒
สมณทูตออกจากเมืองสิงขณคีรีวิคณบุรี	๔๑๒
สมณทูตกลับมาอินเดีย	๔๑๖
สมณทูตมาจำพรรษาที่เกาะหมาก	๔๑๖
สมณทูตมาติดมรสุมอยู่เมืองนครศรีธรรมราช	๔๑๖
ที่ปลูกพระศรีมหาโพธิ์ที่ได้มาจากลังกา	๔๑๖
พระราชทานบำเหน็จสมณทูต	๔๑๗

สมณทูตไปลังกาทวีปในรัชกาลที่ ๓ ๔๑๗

พระลังกาเข้ามากรุงเทพฯ ในรัชกาลที่ ๓	๔๑๗
เหตุที่โปรดให้สมณทูตไปลังกาทวีป	๔๑๘
ชื่อสมณทูตที่ไปครั้งที่ ๑	๔๑๘

สมณลิขิตมีไปจากกรุงเทพฯ ๔๒๒

เวลาสมณทูตไปอยู่ลังกา	๔๒๙
อธิบายด้วยสมณสันเทศที่พระลังกามีตอบมา	๔๒๙
ฉบับที่ ๑ สมณสันเทศของสังฆนายก วัดบุบผาราม	
แล้ววัดอุโบสถาราม เมืองสิงขณนคร	๔๓๐
ฉบับที่ ๒ สมณสันเทศของสงฆนายกวัดไทยคีรี	๔๓๙
ฉบับที่ ๓ สมณสันเทศของพระสังฆนายกฝ่ายข้างมะรุมะวงศ์	
อยู่เมืองคาฟูเข้าชื่อกันกับขุนนางสิงห์พคนหนึ่ง	๔๕๑
ฉบับที่ ๔ สมณสันเทศของพระสงฆ์ชาวเมืองโคถัมโบ	
ขอให้ตั้งวงศ์ธรรมยุติกา	๔๖๒

สมณทูตไทยไปลังกาทวีปในรัชกาลที่ ๓ คราวที่ ๒ ๔๖๖

ชื่อสมณทูต	๔๖๖
ฉบับที่ ๑ สมณสันเทศของพระคิรินิวาศราชครูฝ่ายอุบาลีวงศ์	๔๖๗
ฉบับที่ ๒ จดหมายอุบาสิกที่เมืองสิงขณคีรีวิคณบุรี	๔๗๑

ฉบับที่ ๓ สมณสันเทศสมณนายกฝ่ายมรณกรรมวงศ์	๔๗๔
ฉบับที่ ๔ สมณสันเทศของพระในโรหณะรัฐ	๔๗๘
ฉบับที่ ๕ สมณสันเทศของพระสุมังคละ	๔๘๑
ฉบับที่ ๖ สมณสันเทศของพระสุนทิสสระ	๔๘๔

สมณทูตไปลังกาทวิปีในรัชกาลที่ ๔ ๔๘๘

ว่าด้วยบันทึกของสมเด็จพระสังฆราช (มี) ๔๙๑

ด้วยบันทึกของสมเด็จพระสังฆราช (มี) ๔๙๒

For educational use and reference only

